

Her er søgt bevirket ved denne Lov, tidligere har været søgt af den vedkommende Commune hos Ministeriet. Indenrigsministeriet havde oprindelig ogsaa meddeelt Communen, at det hos Finantsministeriet vilde interessere sig for denne Friheds Indrømmelse, men da Indenrigsministeren tillige var bleven Finantsminister maatte han afflaae det, og det hidrører ganske simpelt derfra, at det ved nøie Undersøgelse befandtes, at flige Bevillinger ikke tidligere findes givne enkelte Communer, og Ministeriet har efter Grundloven ikke Ret til at give andre Bevillinger, end dem, der tidligere have været brugte eller have Lovhjemmel. Det er altsaa ganske rigtigt, at, naar denne Frihed skal erholdes, maa det ske ved Lov. Dette angaaende Formaliteten. Hvad Sagen selv angaaer, maa jeg bemærke, at der tidligere ved Lov er blevet indrømmet Kjøbenhavns Commune det Samme, men rigtignok for et Foretagende, der var af saa stort Omfang, at de Penge, hvorom der var Spørgsmaal, ikke kunde tænkes tilveiebragte uden derved, at en Mængde Capitalister traadte sammen, altsaa ved Udfærdigelsen af partielle Obligationer, som i Handel og Wandel skulde gaae lige med andre offentlige Effecter. Spørgsmaalet er nu her, om dette Foretagende er af saa stor Betydning, og navnlig, om Summen er saa betydelig, at man ikke kan vente den tilveiebragt ved almindeligt Laan. Det kan nemlig ikke være Thingets Mening, at ethvert slikt Foretagende, selv det mindste, saaledes skal kunne iværksættes ved en ved Lov givet Frihed til at udstede stempelfrie Obligationer; thi for at et saadant Laan kan gives en vis Stempelfrihed, maa det have en vis Størrelse. Jeg maa imidlertid bemærke, at naar Sagen dog dreier sig om Summen imellem 100,000 og 200,000 Rd., kan der maaskee i dette enkelte Tilfælde undtagelsesviis være Anledning til at indrømme den samme Frihed, ligesaavel som den for 3 Millioner er indrømmet Kjøbenhavns Commune.

Med disse Bemærkninger skal jeg henstille Sagen til Thingets videre Afgjørelse.

A. Sage: Naar Aarhus Commune vil

have det omhandlede Foretagende udført, kunde den gaae to Veie; den kunde enten gaae til Statskassen og bede om den hele Sum, som behøvedes, tillaans mod en Rente af 4 pCt. og 2 pCt. i Uddrag, eller endog søgt Statens Hjælp og Deeltagelse i Udgiften. Men Communen har ingen af Delene gjort, den har søgt at hjælpe sig selv, det mener jeg, at man i høj Grad bør paafjønne, og jeg er overbevist om, at den høitærede Indenrigsminister med Fornøielse har seet en saadan Bestræbelse. Saavidt mig bekendt, har Aarhus Commune hos en Banquier sikret sig 150,000 Rd., mod nogen Dpoffrelse; Hovedobligationen skal skrives paa anordnet Stempelpapir, altsaa Papir af 1ste Klasse, hvorved den saaledes maa udrede 1000 Rd., men naar de andre mindre Obligationer, som nødvendigviis maae udstedes, ogsaa skulde skrives paa det befalede Stempelpapir, vilde det i en usorholdsmæssig høj Grad besvære, om ikke umuliggjøre den hele Forretning, idet de mindre Obligationer maatte kunne gaae i Handel og Wandel som ethvert andet Statspapir. Jeg kan heller ikke troe, at den høitærede Minister vil lægge Bægt paa, at Summen er langt mindre end den, Kjøbenhavns Commune behøvede, og hvorfor den fik Stempelpapirsfrihed og, saavidt jeg veed, fuldstændig Stempelpapirsfrihed. Aarhus Commune er langt mindre end den Kjøbenhavnske, den trænger vel til mindre Beløb; men det Foretagende, hvorom der her er Spørgsmaal, er for den af ligesaa stor Bigtighed, som de paagjældende Foretagender vare for vor egen Commune. Det forekommer mig saaledes, at det ikke har Stort at betyde, at Summen her ikke er større end 150,000 Rd.; efter vore Forhold og i Forhold til Aarhus Commune er det et ret anseeligt Beløb. Jeg troer derfor, at ikke blot det ærede Thing, men ogsaa selve Regjeringen ingen Betænknelighed vil have ved at indrømme denne Frihed, og jeg haaber det saameget mere, som der her i Thinget er nogen Stemning for det Hensigtsmæssige i, at alle Transporter paa Obligationer overhovedet gif stempelfrie.